

Urazowy krwiak śródmózgowy

1. Krwiaki śródmózgowe stanowią rzadkość w tępych urazach głowy.
2. Powiększające się ogniska stłuczeń mózgu mogą zlewać się w wyraźne krwiaki śródmiażdżowe, wymagające interwencji chirurgicznej.
3. Znacznie częściej obserwuje się krwiaki śródmózgowe w przypadkach obrażeń drażących (postrzały, rany klute).
4. Sposób leczenia jest dyktowany przez rozmiary uszkodzenia i stan chorego.
5. Podobnie jak w przypadku stłuczenia mózgu należy sprawdzić stan układu krzepnięcia.

Rozlane uszkodzenie aksonalne (DAI)

1. Gwałtowne wyhamowywanie ruchu i ruch obrotowy mózgu mogą powodować rozległe mechaniczne uszkodzenie aksonów.
2. Śmiertelność wskutek DAI może wynieść nawet 50%.
3. DAI jest najczęstszą przyczyną pourazowego stanu wegetatywnego.
4. Wyniki pierwszego badania za pomocą TK są prawidłowe u 50–85% pacjentów.
5. Obrazowanie metodą rezonansu magnetycznego (MRI) jest czulsze niż TK w wykrywaniu typowych drobnych punktowych krwotoków, które przypuszczalnie są spowodowane rozerwaniem małych tętnic przesywających.
6. Wielu autorów uważa, że nieodłącznym elementem DAI jest uszkodzenie ciała modelowego.

Obrzęk mózgu

1. Obrzęk mózgu spowodowany którymkolwiek z wymienionych wyżej rodzajów uszkodzeń, zwłaszcza stłuczeniem, prowadzi do zwiększonego nagromadzenia wody i obrzmienia mózgu.
2. Kortykosteroidy nie są skuteczne w leczeniu pourazowego obrzęku mózgu (zob. niżej).

Zespoły wgłobieniowe

1. Wgłobienie to przemieszczenie tkanek mózgu w nieprawidłowe położenie, wynikające z różnic w ciśnieniu śródczaszkowym.
2. Dolegliwości i objawy związane z wgłobieniami zależą od umiejscowienia wgłobienia i od anatomii uciśniętych struktur.
3. Najczęściej spotykanymi zespołami są wgłobienie zakrętu obręczy (wgłobienie pod sierp mózgu), wgłobienie haka hipokampa (wgłobienie pod namiot mózdzku) oraz wgłobienie migdałków mózdzku.
  - a. Wgłobienie zakrętu obręczy (lub wgłobienie pod sierp mózgu).
    - 1) Typowe dla jednostronnych uszkodzeń wywierających efekt masy w płacie czołowym, przemieszczających zakręt obręczy pod sierp mózgu.
    - 2) Może wystąpić uciśnięcie tętnicy mózgu przedniej, powodujące niedokrwienie lub zawał.
    - 3) Nie ma dolegliwości ani objawów swoistych dla wgłobienia zakrętu obręczy; nierzadko występują objawy ze strony kończyny dolnej.
  - b. Wgłobienie haka hipokampa (lub wgłobienie pod namiot mózdzku).
    - 1) Spotykane najczęściej w przypadkach uszkodzeń wywierających efekt masy w dole środkowym czaszki, powodujących wgłobienie haka płata skroniowego pomiędzy pień mózgu i brzeg namiotu.
    - 2) Dolegliwości i objawy obejmują:
      - a) Zaburzenia przytomności spowodowane uciśnięciem tworzącego siatkowatego w dogłowej części pnia mózgu.
      - b) Poszerzenie tożstronnej żrenicy wskutek ucisku nerwu III.